AKO
گروه مشاوره و برنامه ریزی

WWW.AKOEDU.IR

اولین و با کیفیت ترین

آکادمی کنکور در ایران

کلاس های vip کنکور

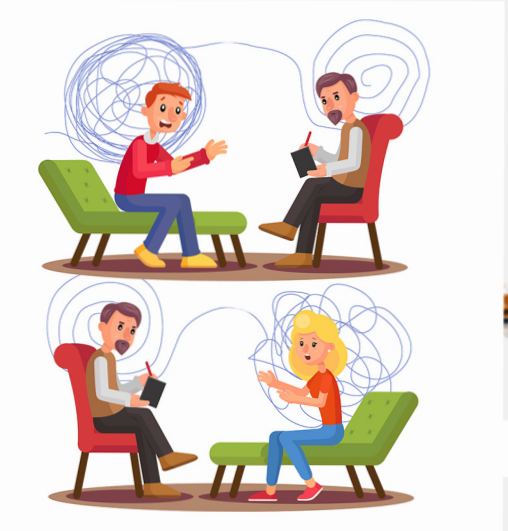

جهت دریافت برنامه ی شخصی سازی شده یک هفته ای رایگان کلیک کنید و یا به شماره ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴ عدد ۱ را ارسال کنید.

تلفن تماس: ۰۲۶۳۳۴۰۸۹۴۴

٤٠ سوال تشریحی تاریخ یازدهم نیمسال اول

۱ نمودار خط زمان دو قرن هجری را ترسیم کنید و رویدادهایی را که در این درس به آنها اشاره شده است، بر روی آن نشان دهید.

۲ منابع تاریخی را که در این درس به آنها استناد شده است، فهرست کنید.

۳ چرا روند اسلام‌پذیری ایرانیان در سدهٔ نخست هجری کُند بود؟

۴ علل جنبش‌های اجتماعی و سیاسی ایرانیان را در دوران خلافت امویان توضیح دهید.

۵ روند فتح ایران پس از جنگ نهاوند، چگونه پیش رفت؟

۶ زمینه‌های سیاسی شکست حکومت ساسانیان از اعراب مسلمان را شرح دهید.

۷ مهم‌ترین دستاوردهای خلافت فاطمیان در عرصه علم و آموزش چه بود؟ توضیح دهید.

۸ نقش خاندان ایرانیِ «سهل» را در تحولات سیاسی و فرهنگی دوران مأمون شرح دهید.

۹ تحلیل و قضاوت خود را از اقدام خلفای عباسی در کشتن ابومسلم بیان کنید.

۱۰ اقدام‌های مهم منصور را برای تحکیم و تثبیت خلافت عباسیان، فهرست کنید.

۱۱ خلافت عباسیان، را به لحاظ شیوهٔ کسب، انتقال و حفظ قدرت، با خلافت امویان مقایسه کنید.

۱۲ منابع و تحقیقاتی را که در این درس به آنها استناد شده است، استخراج و فهرست کنید.

۱۳ دو مورد از دلایل موفقیت جنبش عباسیان را توضیح دهید.

۱۴ زمینه‌های سیاسی قیام‌ها و جنبش‌های عصر اموی را با ذکر مثال شرح دهید.

۱۵ ترفندها و اقدام‌های تبلیغاتی و سیاسی معاویه را برای دستیابی به قدرت و تأسیس خلافت اموی فهرست کنید.

۱۶ عملکرد معاویه نسبت به تعهداتش در صلح با امام حسن (ع) را بیان کنید.

۱۷ عوامل مؤثر بر موفقیت مسلمانان در فتح شام و مصر را، در دو بُعد سیاسی و اجتماعی، بیان کنید.

۱۸ دلایل سیاسی و اقتصادی مخالفت و دشمنی سران قریش با خلافت امام علی (ع) را شرح دهید.

www.akoedu.ir

۱۹ شیوهٔ تقسیم و توزیع بیت‌المال توسط علی (ع) و سه خلیفهٔ پیش از او را توضیح دهید.

۲۰ دلایل شورش مردم بر خلیفهٔ سوم در برخی شهرهای قلمرو اسلامی چه بود؟

۲۱ علل بروز جنگ‌های رِدّه را بیان کنید.

۲۲ مآخذی را که در این درس به آنها استناد شده است، فهرست و در دو بخش منابع وتحقیقات طبقه‌بندی کنید.

۲۳ منابع درآمد حکومت اسلامی در زمان پیامبر را نام برده و شیوه تأمین و توزیع هر یک از آنها ذکر کنید.

۲۴ سه مورد از اقدامات منافقان را در مدینه علیه پیامبر و مسلمانان فهرست کنید.

۲۵ هدف رسول خدا از برقراری پیوند برادری میان مسلمانان چه بود؟ و این اقدام چه نتایج عاطفی و اجتماعی داشت؟

۲۶ به نظر شما چرا بعد از فتح مکه، شرط مهاجرت به مدینه از شروط بیعت و مسلمانی برداشته شد؟

۲۷ ماخذی را که در این درس به آنها استناد شده، استخراج و در دو دسته منابع و مطالعات (تحقیقات) طبقه‌بندی کنید.

۲۸ اندیشه خروج از مکه چرا و چگونه به ذهن پیامبر و مسلمانان راه یافت؟ نمونه‌های دیگری از هجرت‌های مهم در تاریخ اسلام را بیان کنید.

۲۹ چرا سران قریش در مکه با اسلام و پیامبر به دشمنی و مخالفت پرداختند.

۳۰ مفهوم جاهلیت را شرح دهید و سه مورد از مصادیق فرهنگ و اخلاق جاهلی عرب‌ها در دوران پیش از اسلام را ذکر کنید.

۳۱ تاثیر عوامل جغرافیایی و اقلیمی را بر وضعیت اقتصادی و مشاغل ساکنان شبه جزیره عربستان به هنگام ظهور اسلام توضیح دهید.

۳۲ مهم‌ترین نمایندگان تاریخ‌نگاری تحلیلی و ترکیبی را نام ببرید.

۳۳ روش تاریخ‌نگاری روایی و ترکیبی را مقایسه کنید.

۳۴ سه مورد از معیارهای سنجش اعتبار منابع تاریخی را توضیح دهید.

۳۵ سنجش اعتبار و نقد راوی چرا و چگونه صورت می‌گیرد؟

۳۶ به نظر شما کدام‌یک از انواع منابع معرفی شده تاریخی اهمیت بیشتری دارند؟ برای اثبات نظر خود استدلال کنید.

۳۷ متون جغرافیایی چه نوع اطلاعاتی از گذشته ارائه می‌دهند؟

۳۸ چرا سفرنامه‌ها از منابع مهم تاریخ‌نگاری محسوب می‌شوند؟

۳۹ تفاوت‌ها و شباهت‌های تاریخ‌های عمومی و سلسله‌ای را بیان کنید.

www.akoedu.ir

تلفن تماس: ۰۲۶۳۳۴۰۸۹۴۴

۴۰ منظور از منابع غیرنوشتاری چیست؟ توضیح دهید.

www.akoedu.ir

تلفن تماس: ۰۲۶۳۳۴۰۸۹۴۴

۱ به عهدهٔ دانش‌آموز

۲ نهج‌البلاغه - ابن هشام السیره النبویه - کتاب الخراج - فتوح البلدان بلاذری

۳ از اشاره‌های کوتاه منابع تاریخی می‌توان فهمید که در خلال فتح ایران عده کمی از ایرانیان به اسلام گرویدند. تعدادی از دهقانان و برخی از بزرگان محلی و بخشی از جنگجویان در جریان فتح اسلام به اسلام گرویدند. به عنوان مثال در جنگ قادسیه دسته‌ای از سپاه ساسانیان به دین اسلام درآمدند. اما در زمان خلافت بنی‌امیه روند پذیرش اسلام کم شد و به دلیل رفتار غیراسلامی حاکمان بود و آنها مسلمانان غیر عرب را از بخشی از حقوق اجتماعی محروم می‌کردند و گرفتن جزیه از کسانی که تازه مسلمان شده بودند.

۴ خلافت اموی در حقیقت دولت عرب‌گرا بود و نسبت به غیر عرب‌ها خشونت و نفرت خاصی نداشت و به تحقیر آنان می‌پرداخت. ایرانیان به‌خصوص مسلمانان ایرانی که موالی خوانده میشدند در برابر رفتارهای تحقیرآمیز بنی‌امیه در دو بُعد سیاسی نظامی و اجتماعی فرهنگی به مقابله و مبارزه پرداختند.

۵ پیروزی اعراب مسلمان در جنگ نهاوند سرنوشت حکومت ساسانی را قطعی کرد. فاتحان این پیروزی را فتح‌الفتوح نامیدند. به دنبال آن سپاهیان مسلمان از هر سوی داخل ایران پیش تاختند و تا دوران خلافت عثمان بیشتر شهرها و ولایت‌های مختلف را به جنگ یا صلح گشودند.

۶ از عوامل شکست قادسیه می‌توان به اختلاف‌های داخلی ایرانیان، نا امیدی رستم فرخزاد فرمانده سپاه ساسانی از پیروزی و همکاری برخی دهقانان و قبیله‌های ساکن با مسلمانان اشاره کرد. ضمن آنکه خبر پیروزی خیره‌کننده اعراب مسلمان بر رومیان در شام موجب تقویت روحیه و انگیزه جنگاوارن عرب در قادسیه شد.

۷ دانشگاه الازهر مصر در زمان فاطمیان افتتاح شد. مرکز علمی بزرگی به نام دارالعلم در قاهره در آن زمان بنا شد، در دارالعلم کتاب‌های بسیار زیادی در اختیار عالمان آنجا قرار گرفت و کتابخانهٔ معتبر و کاملی در آن شکل گرفت.

۸ خانواده سهل از ملاکان بزرگ خراسان بودند و نقش تعیین‌کننده‌ای در زمان مأمون داشتند. هارون دو پسرش امین و مأمون را به عنوان ولی‌عهد برگزید، اما امین بعد از خلافت برادرش را کنار زد و مأمون هم به کمک خانواده سهل برادرش را کشت و به حکومت رسید. پس از آن فضل بن سهل وزیر مأمون شد و حسن بن سهل حاکم عراق شد. مأمون تحت تأثیر وزیر خود پایتخت را از بغداد به مرو منتقل کرد.

۹ قدرت زیاد ابومسلم در خراسان باعث نگرانی عباسیان شده بود. چون فرمانروایان شرق را بدون هماهنگی با آنها تعیین می‌کرد و همین کار باعث عصبانیت منصور شد و در نهایت منجر به مرگ او گردید.

۱۰ الف) خلع عموهایش از منصب‌های دولتی، چون ادعای خلافت داشتند. ب) معلم عموهایش ابن مقفع که انسانی متفکر بود، به قتل رساند. ج) ابومسلم را کشت. د) قیام‌هایی که به دلیل مرگ ابومسلم ایجاد شد را سرکوب کرد. هـ) انتخاب بغداد به عنوان پایتخت.

www.akoedu.ir

تلفن تماس: ۰۲۶۳۳۴۰۸۹۴۴

۱۱ عباسیان از نظر شیوهٔ کسب: معاویه خود را خون‌خواه عثمان خواند و امام حسن (ع) به دلیل بی‌اعتمادی به مردم کوفه حکومت را به او داد. از نظر انتقال به صورت موروثی بود. از نظر حفظ قدرت، نیرنگ و زیرکی و شهادت رساندن ائمه اطهار و سرکوب مخالفان
بنی عباس از نظر کسب قدرت با ادعای آل رضا و با حمایت ایرانیان به حکومت رسیدند. از نظر انتقال همانند امویان به صورت موروثی. از نظر قدرت نیز به شهادت رساندن ائمه اطهار و علویان و استفاده از قدرت نظامی ترکان

۱۲ یعقوبی (تاریخ یعقوبی) - ابن قتیه (الامامه و السیاسه) - ابن هشام (سیره نبوی) - بلاذری (انساب الاشراف)

۱۳ تبلیغات آنها بسیار زیرکانه بود، آنها ابتدا مشکلات و معایب حکومت بنی‌امیه را می‌گفتند و پس از آن بدون اسم بردن از کسی مردم را به حکومت آل محمد دعوت می‌کردند.

۱۴ شیعیان و پیروان حضرت علی (ع) و موالی و خوارج مخالفان امویان بودند.

۱۵ معاویه برای رسیدن به قدرت، خود خون‌خواه و وارث عثمان می‌دانست و همچنین با وعده حکومت شهرها و بذل و بخشش، عده‌ای از سیاستمداران زیرک همچون عمروعاص را همراه خود کرد که باعث رهایی او از جنگ صفین شدند.

۱۶ برخی از تعهدات معاویه:
الف) از دشنام به امام علی (ع) و آزار شیعیان او بپرهیزد. ب) جانشینی برای خود تعیین نکند. ج) براساس سنت نبوی عمل کند.
پس از هجرت امام به مدینه معاویه تمام تعهدات را زیر پا گذاشت و شیعیان را اذیت نمود.

۱۷ اختلافات مذهبی و تفاوت‌های قومی و فرهنگ و زبانی که میان توده مردم شام با طبقه حکومت‌گر رومی وجود داشت که باعث فتح روم شدند. مصر نیر همانند روم بخشی از قلمرو امپراطوری روم بود و آنها به دلایل مختلف (پرداخت مالیات زیاد، اختلاف مذهبی با مسیحیان و ...) مخالف حاکمیت رومیان بر مصر بودند که فتح مصر را راحت‌تر می‌کرد.

۱۸ حضرت علی (ع) سعی داشتند سنت پیامبر و فرامین قرآن را پیاده کنند. اما افرادی مثل طلحه و زبیر به شیوه تقسیم غنائم اعتراض داشتند و معتقد بودند باید بین عرب و غیر عرب فرق باشد، اما حضرت مخالف بودند و آنها چون حضرت با حکومت آنها به شهر موافقت نکرده بودند بدعت خود را شکستند.

۱۹ در دوران خلافت خلیفه‌های دوم و سوم ثروت زیادی بخاطر سرزمین‌های فتح شده کسب شد، خلیفه دوم این ثروت‌ها را به عنوان عطایا بین مردم تقسیم می‌نمود که بر مبنای عدالت واقعی نبود، اما از ثروت اندوزی اطرافیان جلوگیری می‌کرد. اما خلیفه سوم بیشتر این ثروت را بین بستگان و بنی‌امیه تقسیم می‌کرد. اما امام علی (ع) این ثروت‌ها را به مساوات بین عرب و غیر عرب تقسیم می‌کردند.

۲۰ عثمان روشش با سایر خلیفه‌ها تفاوت داشت و بسیار خویشاوند دوست بود. او تمام خویشاوندان خود از بنی‌امیه را به امور خلافت راه داد. گروهی از اصحاب پیامبر همانند ابوذر غفاری به او اعتراض کردند، اما او آنها را تبعید نمود، گروهی از مردم نیز برای رساندن صدای اعتراض خود از عراق به مدینه آمدند.

۲۱ پس از فوت پیامبر اعظم (ص) تعدادی از قبایل و بادیه‌نشین‌ها دین اسلام را ترک کردند و شورش کردند. این گروه جزو مرتدان شدند و ابوبکر بعد از رسیدن به قدرت سپاهی را جهت سرکوب مرتدان و پیامبران دروغین آماده کرد که شورش‌ها را فرونشاند.

۲۲ منابع: قرآن، نهج‌البلاغه
تحقیقات: تاریخ اسلام، آربری، علم در اسلام

۲۳ غنائم جنگی، زکات و جزیه که از پیروان سایر ادیان می‌گرفتند.

تلفن تماس: ۰۲۶۳۳۴۰۸۹۴۴

۲۴ زمانی که یهودیان بنی‌نضیر در محاصر پیامبر بودند منافقان به یهودیان وعده دادند و آنها را تشویق به مقاومت کردند - تحریک انصار علیه مهاجران - برخی منافقان در هنگام جنگ، میدان جنگ را ترک کردند و در جنگ شرکت نداشته‌اند.

۲۵ این پیوند باعث ایجاد همدلی بین مسلمانان گشت و از طرفی باعث نزدیک‌تر شدن مهاجر و انصار شد و چون مهاجری که به مدینه آمده بود ثروتی نداشت و نتوانسته بود سرمایه خود را بیاورد در تنگنا مالی بود که با این فرمان بخشی از مشکلاتش رفع گردید.

۲۶ به دلیل اینکه اکثر شبه جزیره هم‌پیمان با مسلمانان شدند و در مکه، اسلام نیز فراگیر شده بود.

۲۷ تاریخ طبری - تاریخ یعقوبی - سیره ابن اسحاق
منابع: قرآن - نهج‌البلاغه - السیره النبویه - ابن هشام
مطالعات: تاریخ طبری - تاریخ یعقوبی الکامل (ابن اثیر)

۲۸ بعد از تحریم اقتصادی پیامبر در سال دهم بعثت، حضرت خدیجه و ابوطالب از دنیا رفتند. در واقع این دو نفر حامیان بزرگ پیامبر بودند که با درگذشت آنها فشار قریشیان بر او زیاد شد تا جایی که به فکر هجرت افتادند.
هجرت امام حسین (ع) از مدینه به کوفه

۲۹ بیشتر آنها با تصور اینکه موقعیت تجاری خودشان و شهرشان به خطر می‌افتد، مخالفت کردند و می‌گفتند اگر به اسلام روی بیاورند ساکنان سایر شهرها با آنها تجارت نمی‌کنند، همچنین اختلاف طایفه با طایفه حضرت رسول (ص) نیز تاثیرگذار بوده است.

۳۰ جاهلیت آن زمان به معنی بدون علم بودن نیست بلکه منظور فرهنگ و اخلاق بد و خشن و اعتقادات بی‌خردانه بوده است. از جمله این فرهنگ پایین می‌توان به بت‌پرستی، تعصب قبیله‌ای، مقام پایین زن و ارزشمند بودن غارت اشاره کرد.

۳۱ در این شبه جزیره بخش اعظمش صحرا و بیابان خشک می‌باشد. به همین دلیل شغل بسیاری از مردمان دامداری بوده است و در بعضی مناطق به دلیل وجود آب، کشاورزی نیز رونق داشته است.

۳۲ تاریخ‌نگاری تحلیلی: تاریخ بیهقی - مروج الذهب - تجارب الامم ابو علی مسکویه
تاریخ‌نگاری ترکیبی: بلاذری با کتاب فتوح البلدان - دینوری نویسنده اخبار الطوال

۳۳ تاریخ‌نگاری ترکیبی به صورتی است که مورخ منابع زیادی را در رابطه با یک رخداد بررسی می‌کند و در نهایت چکیده و وجه اشتراک آنها را در غالب یک نوشته بیان می‌نماید. بدون ذکر منابع در این نوع تاریخ‌نگاری برخی جزئیات حذف می‌شود.
اما در تاریخ روایی مورخ روایت‌های مختلف از یک حادثه را با ذکر منابع بیان می‌کند. در واقع این تاریخ‌نگاران بدون هیچ نظری و دیدگاهی روایت‌های مختلف را بیان می‌نمایند.

۳۴ الف) مطابق بودن با عقل
ب) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد
ج) بررسی گزارش‌ها براساس زمان و مکان

۳۵ چون برای پژوهشگران ومورخان روایت‌کننده بسیار مهم است، آنها ویژگی‌های هویتی، گرایش فکری، مذهبی و سیاسی و سطح علم او را بررسی می‌کنند و همچنین راوی را نیز مد نظر می‌گیرند تا کشف کنند چرا خبر را نقل کرده است و همچنین محل زندگی و فاصلهٔ آن تا محل رخداد برای آنها مهم است تا متوجه شوند خود او خبر را نقل کرده است یا خیر.

۳۶ تمامی گونه‌ها هر کدام در جای خود تأثیر مناسبی دارند و اطلاعات خوبی در اختیار می‌گذارند.

تلفن تماس: ۰۲۶۳۳۴۰۸۹۴۴

۳۷ این نوشته‌ها اطلاعات خوبی در رابطه با فرهنگ نوع معیشت، آب و هوا، وضعیت اقتصادی، وضعیت راه‌ها و نظامی، بندرها، برج‌ها، دژها، رودها، شهرها و حکومت‌های محلی ارائه می‌دهند.

۳۸ سفرنامه در واقع از دیدگاه نشان دادن شرایط اجتماعی بسیار با ارزش است، در سایر روش‌ها به شرایط اجتماعی و نحوه زندگی مردم عادی پرداخته نمی‌شود.

۳۹ در تاریخ عمومی تاریخ جهان از ابتدا آغاز می‌شود و شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پردازد و بعد تاریخ ایران از پادشاهی کیومرث آغاز و تا سلسله ساسانی ختم می‌کند. اما تاریخ سلسله‌ای کلیه فرمانروایان کوچک و بزرگ ثبت و نوشته می‌شود.

۴۰ منبع غیرنوشتاری شامل سه دسته زیر می‌شوند:
الف) بناهای تاریخی از گذشتگان مانند غار، مسجد و ...
ب) کارهای دست انسان این آثار فرهنگ هنر و طرز فکر گذشتگان را نمایش می‌دهد.
پ) آثار شفاهی: برخی از خاطرات شفاهی گذشتگان که امروزه بیان می‌شود مانند لطیفه‌ها و شعرها، این سخنان آداب و رسوم آنها را نشان می‌دهد.

www.akoedu.ir

تلفن تماس: ۰۲۶۳۳۴۰۸۹۴۴